

**MAŁOPOLSKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
W ROKU SZKOLNYM 2025/2026
Etap szkolny – 13 października 2025 r.
Temat: „Wrażliwe słowo, czuły dotyk wystarczą”**

1. Przed rozpoczęciem sprawdzania nauczyciele zakreślają na zielono wszystkie uczniowskie skreślenia oraz nadpisanie i zapisują na dole strony ich liczbę.
2. Zadania oceniamy zgodnie ze schematem punktowania. W tabeli pod każdym zadaniem wpisujemy **czerwonym** długopisem przyznaną liczbę punktów. Potem sumę punktów nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, do tabelki pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty częściowe (np. 1, 1, 1, 0).
3. Punkty przyznajemy za odpowiedź poprawną, wynikającą z lektury oraz z obserwacji świata. W schemacie punktowania podano tylko **przykładowe** odpowiedzi i wskazano **zasady ich zaliczania**. Jeśli w odpowiedziach pojawi się **błąd rzeczowy**, to w danym kryterium nie przyznajemy punktu.
4. Uwaga! Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna, gramatyczna (fleksyjna i słowotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. *Encyklopedia języka polskiego* pod redakcją Stanisława Urbańczyka i Mariana Kucały, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Wrocław-Warszawa-Kraków, Ossolineum, 1999, s. 36-38 i 381-382). **Powtórzoną kilkakrotnie w tym samym zadaniu niepoprawną konstrukcję językową lub pomyłkę w zapisie czy interpunkcji (takie samo zdanie) traktujemy jako jeden błąd.**
5. Na marginesie zaznaczamy tylko te błędy, które w danym zadaniu podlegają ocenie. Oznaczenia błędów:
 - **jęz.** – błąd językowy (fleksyjny, składniowy, frazeologiczny, słowotwórczy, leksykalny, stylistyczny, powtórzenie...),
 - **ort.** – błąd ortograficzny,
 - **int.** – błąd interpunkcyjny.
6. Podczas realizacji zadań na wszystkich etapach konkursu **obowiązuje pisownia imion i nazwisk autorów oraz tytułów tekstów podana w wykazie literatury**. Błędy w zapisie traktowane są jako błędy ortograficzne. Błędy w odmianie / brak odmiany imienia i nazwiska autora / imienia i nazwiska bohaterów jako błędy językowe.
7. Jeśli w zadaniach 5. i 8. wypowiedź będzie krótsza niż wymagana liczba słów, punkty przyznajemy tylko za realizację tematu.
8. Jeśli w zadaniach 4b., 5. i 8. wypowiedź zostanie napisana na inny temat lub w innej formie niż wskazane w poleceniu, lub uczestnik nie odwoła się do konkursowej lektury **za całe zadanie przyznajemy 0 pkt.**
9. Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii, dysortografii.

Schemat punktowania			
zadanie	przykładowa odpowiedź	punktacja	zasady przydzielania punktów
1.	a) ż – rodzaj żeński / żeński lm – liczba mnoga biol. – biologiczne / w biologii... D – dopełniacz	0-4	Po 1 pkt. przyznaje się za poprawne rozszyfrowanie jednego skrótu.
	b) Np. W pierwszej części definicji ważny jest szacunek dla innego, akceptacja dla jego odmienności, zaś w drugiej przystosowanie się osobnika do trudnych warunków, tolerowanie (znoszenie) tych warunków...	0-1	1 pkt przyznaje się za wskazanie jednej różnicy i zapisanie jej własnymi słowami. <i>Uwaga! Jeśli uczestniczka / uczestnik przepisze fragment definicji, otrzymuje 0 pkt.</i>
	c) Np. <i>Ten obcy</i> Ula nie oceniała wyglądu Zenka, lecz starała się go poznać... Ula zarobiła pieniądze, które ukradł Zenek i oddała je kramarce... <i>Cudowny chłopak</i> Miranda podarowała Auggiemu hełm, bawiła się z nim, dzwoniła do niego, nie zwracała uwagi na jego wygląd... Summer usiadła w stołówce przy stoliku z Auggiem, mimo że koleżanki namawiały ją do zmiany miejsca... <i>Poczwarka</i> Ewa nigdy nie wyparła się Myszki, mimo że była zmęczona, samotna... Akceptowała córkę, potrafiła mimo trudów dostrzec w niej piękno...	0-5	Po 1 pkt. przyznaje się za podanie bohaterów i opisanie sytuacji (musi być konkretna informacja) zgodnie z tekstem. 1 pkt przyznaje się za zbudowanie wszystkich zdań złożonych . 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd językowy).
2.	Np. <i>Shrek</i> Wszyscy mieszkańcy królestwa uciekają na widok zielonego ogra, chcą go złapać, zabić... Król Harold nie chce zaakceptować Shreka na swojego zięcia, mimo że ten uratował księżniczkę Fionę... przyczyna: strach przed inaczej wyglądającym, zagrożenie poczucia bezpieczeństwa... <i>Poczwarka</i> Adam nie chce zaakceptować swojej niepełnosprawnej córki, każe co prawda sekretarce kupować prezenty na urodziny, ale unika córki, nie chce o niej nic wiedzieć... przyczyna: córka nie spełnia wyobrażeń ojca o idealnej rodzinie...	0-10	Po 2 pkt. przyznaje się za opisanie nietolerancyjnego zachowania (bohaterowie, sytuacja – podanie faktów). Po 1 pkt. przyznaje się za przedstawienie zgodnie z ideą utworu przyczyny takiego zachowania. 1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd językowy).

		<i>Cudowny chłopak</i> Matka Juliana nie chce, aby Auggie uczęszczał do szkoły razem z jej synem, wycina chłopca z klasowego zdjęcia, buntuje radę szkoły... przyczyna: strach przed nieznanym, uważa, że Auggie będzie opóźniał nauczanie, że jej syn oraz inne zdrowe dzieci na tym stracą...		
3.		Np. dosłowne: poczwarka to stadium rozwojowe owada, postać niewykształcona, nieruchoma... metaforyczne: Bohaterka powieści na zewnątrz przypomina niewykształconą postać owada. Wewnątrz skrywa pięknego motyla, który tańczy na strychu, jest lekki, zwinny, delikatny...	0-2	Po 1 pkt. przyznaje się za objaśnienie jednego znaczenia, z przywołaniem faktów z powieści (przy znaczeniu metaforycznym).
4.	a)	W kolejności: prawda (prawdziwe), dobro (dobre), użyteczność (pożyteczne)	0-1	1 pkt przyznaje się za wypisanie w kolejności nazw trzech sit (forma dowolna).
	b)	Np. Uczniowie, którzy zwracają uwagę na zniekształconą twarz Augusta, zostawiają w szafce karteczki z kąśliwymi uwagami... Sokrates uczy, że nie należy mówić rzeczy, które mimo że są prawdziwe (August miał zniekształconą twarz) nie przynoszą niczego dobrego ani pożytecznego...	0-2	2 pkt. przyznaje się za wybór lektury, opis sytuacji i uzasadnienie; 1 pkt – za wybór lektury, opis sytuacji i próbę uzasadnienia.
5.		wpis	0-4	
5.1		realizacja tematu Np. zwrot do Myszk (Marysi...), wskazanie na chorobę Myszk (zespół Downa), niezgrabność jej ruchów, niezrozumiała mowa, problemy fizjologiczne, rozbieranie się w miejscach publicznych... oraz bogaty świat marzeń i przeżyć, który realizuje się na strychu...	0-2	2 pkt. przyznaje się za zwrot do adresatki (Myszka), przedstawianie jej wyglądu zewnętrznego (choroba) i wskazanie na piękno wewnętrzne, 1 pkt – za zwrot do adresatki (Myszka) oraz ogólną informację o bohaterce.
5.2			0-2	1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd językowy). 1 pkt przyznaje się za celowe zastosowanie co najmniej dwóch różnych środków stylistycznych (epitet, przenośnia, porównanie, wyliczenie, niedomówienie, apostrofa, ironia, prostota...) naśladujących styl Twardowskiego.

			<i>Uwaga! Tekst może być zapisany prozą, wierszem. Forma jest dowolna, lecz treść powinna wyrażać ideę wiersza Jana Twardowskiego.</i>
6.	Np. 1. Nie oceniaj książki po okładce, a ludzi po wyglądzie. (<i>pośrednio – napis na okładce powieści</i>) 2. W każdym człowieku tkwi piękno, pomóż je odkryć lub pozwól, by samo rozkwitło. (<i>pośrednio – Auggie ma zdolności do przedmiotów przyrodniczych, jest koleżeński, dowcipny...</i>) 3. Każdy ma szansę się zmienić, niekiedy potrzebuje pomocnej dłoni wyrozumiałego człowieka. (<i>pośrednio – Zenek potrafi zachować zimną krew i uratować dziecko</i>) 4. W szkaradnym ogrze też tkwi swoiste piękno. (<i>bezpośrednio</i>) 5. Zachowuj dystans do swojego wyglądu, w razie czego możesz nałożyć hełm. (<i>bezpośrednio</i>)...	0-5	3 pkt. przyznaje się za zapisanie pięciu wskazań nawiązujących pośrednio lub bezpośrednio do lektur; 2 pkt. – za zapisanie czterech wskazań nawiązujących pośrednio lub bezpośrednio do lektur, 1 pkt – za zapisanie trzech wskazań nawiązujących do lektur. 1 pkt przyznaje się za formę wskazań (złota myśl, maksyma, sentencja, uogólnienie...). 1 pkt przyznaje się za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną (dopuszcza się 1 błąd).
7.	zaproszenie	0-6	
7.1	realizacja tematu: adresat (konkretna osoba / osoby), cel, czas (data oraz godzina) i miejsce, nadawca	0-3	2 pkt. przyznaje się za uwzględnienie pięciu elementów zaproszenia, 1 pkt – za uwzględnienie czterech elementów. 1 pkt przyznaje się za sformułowanie co najmniej trzech punktów programu nawiązujących do Dnia Tolerancji.
7.2	kompozycja	0-1	1 pkt przyznaje się za celowy i funkcjonalny układ graficzny.
7.3	poprawność językowa	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawność językową (dopuszcza się 1 błąd).
7.4	poprawność ortograficzna i interpunkcyjna	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawność ortograficzną i interpunkcyjną (dopuszcza się 1 błąd).
	opowiadanie	0-20	
8.1	realizacja tematu	0-10	1 pkt przyznaje się za zredagowanie opowiadania o bohaterze lektury, który rozpoczyna naukę w szkole narratora. 2 pkt. przyznaje się za celowe i funkcjonalne wykorzystanie

			elementów świata przedstawionego lektury (imię, wygląd, charakter, zdolności...); 1 pkt – za próbę wykorzystania elementów świata przedstawionego. 3 pkt. – przyznaje się za wymyślenie oraz dokładne i barwne opisanie trzech zdarzeń; 2 pkt – za wymyślenie oraz dokładne i barwne opisanie dwóch zdarzeń; 1 pkt – za wymyślenie oraz dokładne i barwne opisanie jednego zdarzenia. 2 pkt. przyznaje się za celowe i funkcjonalne urozmaicenie narracji pięcioma – sześcioma elementami (dialog, monolog, opisy, sen, zwroty akcji, punkt kulminacyjny, retrospekcja...); 1 pkt – za celowe i funkcjonalne wprowadzenie czterech elementów. 2 pkt. przyznaje się za celowe i funkcjonalne wprowadzenie co najmniej czterech różnych środków stylistycznych (epitety, porównania, przenośnie, wyliczenia, apostrofy...); 1 pkt – za celowe i funkcjonalne wprowadzenie trzech różnych środków.
Punkty za pozostałe kryteria są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 190 słów.			
11.2	kompozycja	0-2	1 pkt przyznaje się za zbudowanie zwartej i spójnej opowiadania o celowo ukształtowanej kompozycji. 1 pkt przyznaje się za celowe wydzielenie segmentów, akapitów...
11.3	język i styl	0-5	1 pkt przyznaje się za bogactwo słownictwa, ciekawe konstrukcje składniowe, bogatą frazeologię. poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa...) 0-3 bł. – 4 pkt., 4-5

			bł. – 3 pkt., 6-7 bł. – 2 pkt, 8-9 bł. – 1 pkt, 10 bł. i więcej – 0 pkt.
10.4	poprawność ortograficzna	0-2	0-2 bł. – 2 pkt., 3-4 bł. – 1 pkt, 5 bł. i więcej – 0 pkt.
10.5	poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszcza się 10 błędów.
Łącznie:		0-60	